

Sprookjesachtige levenslessen

ADV

Annemarie van Haeringen (53) illustreert en schrijft haar eigen prentenboeken. Daarnaast maakt ze met auteur Rindert Kromhout de geliefde boeken over Kleine Ezel. In april verscheen 'Kleine Ezel en het zwarte schaapje', waarin - heel sprookjesachtig - een levensles zit. Maar wel een met een twist! >

Matisse is echt een held van mij.'

Hoe is Kleine Ezel ontstaan?

'In ons eerste prentenboek 'Wat staat daar' zaten allemaal dieren, die Rindert op alfabet verzoon. Eerst de aap, toen bok, cavia en das. De E werd een ezel. Alle dieren gingen uiteindelijk naar een feest, en ze namen allemaal iets mee. Bok een theepot, Das een picknickmandje, Cavia een bos bloemen en Ezel, die een sokkenwasserette had, haar kind. Dat was Kleine Ezel. Ik vroeg Rindert welk dier hij uiteindelijk het leukst vond. Dat bleek Kleine Ezel te zijn, die alleen in beeld bestond; in de tekst werd hij nergens genoemd. Toen zijn we daar een boek over gaan maken. En we zijn ook doorgegaan met het alfabet. In ieder boek zitten nieuwe dieren; in 'Kleine Ezel en het zwarte schaapje' zijn dat rendier en het schaapje. Niemand weet het trouwens van het alfabet; het is een soort onderlinge sport tussen ons.'

Verzinnen jullie de verhalen samen?

'Het thema is echt altijd van Rindert. Soms stel ik een dier voor, zoals de quetzal - vind maar eens een dier met de Q! -, nadat ik in Latijns-Amerika was geweest, waar die vogel leeft. En dat de papa van Kleine Ezel op de kermis werkt vond ik niet zo leuk. Hij mocht een clown in een circus zijn. Rindert is daar heel flexibel in. Als het maar binnen zijn clou blijft. En hij heeft het ook omgekeerd met de tekeningen, we doen het bij elkaar. Het is echt een samenwerking.'

Ik heb echt eindeloos die dieren op dansles gestuurd om ze zo te laten bewegen

Hoe beslis je wat je in tekst en wat je in tekeningen vertelt?

'Bij mijn eigen boeken is het heel makkelijk. Als ik een idee krijg schrijf ik af en toe iets op en af en toe teken ik er iets bij. Uiteindelijk werk ik alles uit in een schetsboekje. Het is heel fijn om dat te maken, want je kan erin bladeren om te kijken of er een mooi ritme in zit.'

In de samenwerking met Rindert gaat het iets anders. Hij past de tekst nog aan als de definitieve tekeningen klaar zijn. Je zoekt naar die balans. Soms moet er wat meer tekst in, voor het ritme. Soms klinkt iets heel mooi, dan wil je het er niet uitgooien. Het is allemaal heel gevoelsmatig.'

Waar doe je inspiratie op?

'Voordat ik het schetsboekje voor 'Jojo het slangenmeisje' had gemaakt, heb ik eindeloos veel studies gemaakt van slangenmeisjes en hun houdingen. Daarna begin ik pas met de tekeningen. Voor 'Wat dansen we heerlijk' van Toon Tellegen heb ik allemaal balletboeken gekocht en de dieren gewoon daarin geplaatst.'

Zo zie je dat zelfs nijlpaarden lichtvoetig kunnen bewegen!

'Dat vond ik zo ontzettend leuk om te doen! Ik heb eindeloos die dieren op dansles gestuurd om ze zo te laten bewegen. Dat is me zo goed bevallen, dat ik het bij 'Jojo' weer heb gedaan. Ik heb alle tijd van de wereld genomen om te tekenen en later te bekijken wat ik ervan kon gebruiken. Want het is een eindeloze schifting. Je hebt veel te veel materiaal maar je slaat meer zijpaden in, die uiteindelijk toch ergens toe leiden.'

In 'De koningin die niet kan kiezen' staan allerlei beelden van beroemde kunstenaars, in 'De prinses met de lange haren' is Matisse in het behang verwerkt. Laat je je door hen inspireren?

'Dat laatste was meer een grap voor mezelf. Ik moest haar een behang geven en toen heb ik van gummetjes stempels gemaakt. Ik vond dat behang er leuk uitzien; ik had het zelf wel willen hebben. Maar het is ook omdat ik heel erg van Matisse hou, het is een soort hommage aan hem. Dat je bij 'De koningin' allerlei beeldhouwers kunt herleiden heb ik verzonnen omdat ze allemaal zo verschillend zijn. Er is een Giacometti-achtig beeld, een Henry Moore, een Calder, een Michelangelo. Ze staan in dienst van het verhaal. Michelangelo kon ik goed gebruiken, Matisse is echt een held van mij.'

Mensen hebben vaak ideeën over waar teksten van kinderboeken aan moeten voldoen. Zo mogen ze niet te moeilijk zijn en moeten ze meeslepend zijn. Hoe doe je dat als je tekeningen maakt?

'Ik denk nooit over theorieën na, dat werkt niet, het komt gewoon ergens uit mijzelf. En Thé Tjong-Khing, waar ik les van heb gehad, heeft ooit gezegd "het kind in jezelf zit er toch nog?" Ik denk dat kinderen dat herkennen. Ik kan ze niet vragen of ze mijn tekeningen mooi vinden, want kinderen vinden alles wat ik maak mooi, omdat ik in mijn manier van tekenen beter ben. Dus die toets is er niet. Maar ik merk wel dat ouders zeggen: "heb ik dit weer voor de twintigste keer voorgelezen". En het moet - ook voor de ouders - wel een heleboel keer leuk en mooi blijven. Ik wil dat je na één keer lezen nog niet klaar bent. En dat je later de details gaat ontdekken.'

Zoals dat Mama Ezel op iedere pagina staat in 'Kleine Ezel'?

'Ja. Dat zit er echt bewust in bij dit boek. En dan is het heel leuk om weer terug te lezen. Dat doe ik vaker. De goede kijker wordt door mij beloond. En als mensen het niet zien denk je "ach, grote mensen". Die kijken vaak overal overheen. Als je echt goed kijkt, ga je meer ontdekken.'

Jouw boeken doen erg sprookjesachtig aan. Doe je dat bewust?

'Er zitten veel sprookjesachtige elementen in mijn boeken. Sprookjes hebben van oudsher een levensles. Dat zit bijvoorbeeld ook in 'De prinses met de lange haren'. Dat gaat uiteindelijk over voor jezelf opkomen en kiezen voor je

Drie Gouden Penselen (voor 'Malmok' in 1999, 'De prinses met de lange haren' in 2000 en 'Beer is op Vlinder' in 2005) en een Zilveren Griffel (voor 'Het begin van de zee' in 2003) staan er in de prijzenkast van Annemarie van Haeringen. Geen geringe prestatie, maar 'het kan altijd beter', vindt ze. 'Mijn beste boek moet ik nog maken.' Haar laatst verschenen 'eigen' boek is 'Jojo het slangenmeisje' uit 2011 (Leopold, € 13,95), waarvoor Annemarie eindeloos de houdingen van slangenmeisjes bestudeerde. Met auteur Rindert Kromhout maakt ze de Kleine Ezel prentenboeken. 'Kleine Ezel en het zwarte schaapje' verscheen in april 2012 (Leopold, € 13,95).

Dat gaat uiteindelijk over voor jezelf opkomen en kiezen voor je eigen leven. Maar het sprookjesachtige zit 'm waarschijnlijk vooral in de wereld die ik maak. Een tijdloze wereld, zonder spijkerbroeken, want daarmee dateer je de verhalen. De wereld van Kleine Ezel is ook tamelijk idyllisch. Er gebeuren wel enge, vervelende dingen, maar in wezen is het een veilige wereld. Het is een wereld waar ik zelf ook in zou willen zijn.'

Wat wil je bereiken bij kinderen?

'Ik wil dat ze genieten van boeken en dat ze een liefde voor het verhaal krijgen. En het maakt niet uit of dat in tekst of beeld is.' <